

Dosarul nr. 2ra-444/17

Instanța de fond: Judecătoria Centru mun. Chișinău – C. Roșca
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Cernat, A. Pahopol, V. Efros

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Svetlana Filincova,

judecători

Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului, declarat de către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dmitrii Sain și Valentina Sain împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 03 aprilie 2015 Dmitrii Sain și Valentina Sain s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” privind încasarea prejudiciului material în sumă de 2.412 dolari SUA, rezultat din costul bagajului pierdut, penalitatea în sumă de 3.477 dolari SUA și prejudiciul moral în sumă de 100.000 lei.

În motivarea cererii reclamanții au invocat că au procurat 2 (două) bilete la Compania Aeriană “Air Moldova” pentru deplasare cu avionul pe ruta Chișinău – Minneapolis, tur – retur cu plecarea din Chișinău la 31 iulie 2014, întoarcerea la 22 august 2014, achitînd suma de 3.477 dolari SUA. Ruta prevedea zboruri succesive, Chișinău – București, București – Amsterdam, Amsterdam – Minneapolis, Minneapolis – Chicago, Chicago – Roma, Roma - Chișinău. La revenire în aeroportul Minneapolis au predat bagajul transportatorului, care consta din două valize, întocmind documentul respectiv prevăzut de legislația internațională (PIR). În valize se aflau lucrurile personale, suvenire și cumpărături făcute în SUA.

Dmitrii Sain și Valentina Sain au menționat că ajungând în Chișinău au constatat lipsa întregului bagaj. S-au adresat cu reclamație la administrația Companiei Aeriene „Air Moldova”, care peste 10 zile le-au restituit o valiză din cele două predate la decolare. Au fost asigurați că a doua valiză este în căutare și în scurt timp va fi restituită. Tot în aceiași zi au completat lista bunurilor și valoarea lor reală din a doua valiză și anume lucruri personale în sumă de 2.412 dolari SUA.

Reclamanții au susținut că timp de jumătate de an nu au primit nici un răspuns, iar la 12 februarie 2015 au primit un răspuns electronic, prin care li s-a comunicat că bagajul lor s-a pierdut pe segmentul de retur Minneapolis – Chicago - Roma și că ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” nu poartă răspundere pentru bagajul pierdut pe acest segment de drum și le-au recomandat adresarea către Compania care a efectuat transportarea pe segmentul Minneapolis – Chicago – Roma.

Dmitrii Sain și Valentina Sain consideră că un astfel de comportament față de ei, călători, consumatori ai serviciilor de transport, prestate de Compania Aeriană „Air Moldova”, este ilegal, ofensator, ce lezează drepturile lor prevăzute de legislația națională și internațională.

Reclamanții au solicitat de a încasa din contul ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” prejudiciul material în sumă de 2.412 dolari SUA, rezultat din costul bagajului pierdut, penalitatea în sumă de 3.477 dolari SUA și prejudiciul moral în sumă de 100.000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Dmitrii Sain și Valentina Sain ca fiind neîntemeiată. În motivarea soluției s-a reținut că conform art. 22 alin. (3) din Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, încheiat la Montreal la 28 mai 1999, la care R. Moldova a aderat prin Legea nr. 254 din 05 decembrie 2008, în vigoare pentru R. Moldova din 17 mai 2009, răspunderea transportatorului în caz de distrugere, pierdere, deterioare sau întârziere a bagajelor este limitată la suma de 17 DST pe kilogram, ceea ce constituie 20 euro, afară de cazul unei declarații speciale de interes la predare, făcute de pasager la momentul remiterii coletului și contra plății unei taxe suplimentare. Reclamanții la înregistrarea bagajului nu au îndeplinit o declarație specială privind lista bunurilor din bagaj, nu au prezentat bonurile de plată, cecurile ca dovadă a suportării cheltuielilor pentru bunurile aflate în bagaje. Instanța de fond a indicat că la cazul dedus judecării, nu poate fi aplicată norma internațională menționată privind compensarea prejudiciului pentru bagajul pierdut (f.d. 68, 73 - 77).

La 23 februarie 2016 Dmitrii Sain și Valentina Sain au înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2016, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 72, 86 - 88).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 s-a admis apelul declarat de către Dmitrii Sain și Valentina Sain, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2016, s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Dmitrii Sain și Valentina Sain.

S-a încasat de la ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Dmitrii Sain și Valentina Sain prejudiciul material în sumă de 1.000 DST echivalentul în valută națională la momentul executării hotărârii, penalitatea în mărime de 27.488 lei echivalentul la 1.000 DST la momentul adoptării hotărârii, prejudiciul moral în sumă de 10.000 lei. S-a restituit lui Dmitrii Sain și Valentina Sain suma de 2.712,92 lei taxa de stat. S-a încasat de la ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1.949,28 lei.

În motivarea soluției s-a reținut că conform art. 22 alin. (2) din Convenția de la Montreal, la transportul bagajului răspunderea transportatorului în caz de distrugere, pierdere, deteriorare sau întârziere este limitată la suma de 1.000 DST pentru fiecare pasager, în afara cazului în care pasagerul, în momentul în care bagajul înregistrat a fost predat transportatorului, a făcut o declarație specială privind interesul în livrarea la destinație și a plătit o sumă suplimentară, dacă este necesar. În acest caz transportatorul va fi răspunzător pentru plata unei sume care nu va depăși suma declarată, cu excepția cazului în care dovedește că suma este mai mare decât interesul real al pasagerului în livrarea la destinație.

La caz, o astfel de declarație nu a fost făcută, motiv din care instanța de apel a dispus încasarea de la ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” cu titlu de prejudiciu material în folosul apelanților 1.000 DST, valoarea în valută națională la momentul executării hotărârii. Conform art. 23 alin. (1) al Convenției de la Montreal din 28 mai 1999, sumele exprimate în DST în prezenta Convenție se consideră că se referă la Drepturile Speciale de Tragere astfel cum sunt definite de Fondul Monetar Internațional. Conversia acestor sume în monedele naționale se va efectua, în cazul procedurilor juridice, în conformitate cu valoarea acestor monede în DST, la data hotărârii judecătorești. Valoarea monedei naționale exprimate în DST a unui stat parte care este membru al Fondului Monetar Internațional va fi calculată în conformitate cu metoda de evaluare aplicată de Fondul Monetar Internațional, în vigoare la data hotărârii judecătorești, pentru operațiunile și tranzacțiile sale. Valoarea în DST a monedei naționale a unui stat parte care nu este membru al Fondului Monetar Internațional va fi calculată conform procedurii stabilite de statul respectiv. Valoarea 1 DST la 25 octombrie 2016 constituia 27,488 lei, respectiv 1.000 DST constituie 27.488 lei. Totodată, instanța de apel a indicat că consumator este orice persoană fizică, ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională, iar serviciu este activitate alta decât cea din care rezultă produse, desfășurată în scopul satisfacerii unor necesități ale consumatorilor (f.d. 132 - 136).

La 15 ianuarie 2017 ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 februarie 2016 (f.d. 143 - 145).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 octombrie 2016 și a fost expediată părților la data de 03 noiembrie 2016 (f.d. 137). Dovada recepționării deciziei nu este confirmată. Recurentul a depus recurs la 05 ianuarie 2017 și se consideră a fi depus în termen.

La 03 martie 2017 Dmitrii Sain și Valentina Sain a înaintat referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Analizînd materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Recurentul a invocat în recursul său că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurenții și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinînd cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dmitrii Sain și Valentina Sain împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” privind încasarea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Filincova

judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas